

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
PL 3000
90014 Oulun yliopisto

28.10.2021

Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunta
Kirjaamo
PL 71
90015 OULUN KAUPUNKI

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (PPLY) mielipide Raimontie 2/ Tapionranta asemakaavan muutoksesta 564-2359

Tapionrannan asemakaava-alueen metsä on useiden vuosikymmenien ajan saanut kasvaa rauhassa ja kohteesta on kehittynyt poikkeuksellisen luonnontilainen metsäalue keskelle kaupunkia. PPLY ja SLL Oulu ottivat aiemmin mielipiteessään kantaa Linnanmaan kaavarunkotyön yhteydessä Tapionrannan alueen puutteellisesti tehtyihin luontoselvityksiin. Luonto- ja maisemaselvitystä tarkennettiin myöhemmin lintu- ja lepakkoselvityksillä. Selvityksessä (Sitowise 7.1.2021) todettiin alueelta luonnontilaisen kaltaista monimuotoista ja runsaslahopuustoista metsää, jota kuvataan kaavarunkoalueen monimuotoisimmaksi.

Metsän monimuotoisuudesta kertoo selvityksessä havaittu uhanalainen töyhtötiainen (vaarantunut). Alueelta ja sen läheisyydestä on myös havaintoja erittäin uhanalaisesta hömötiäisestä, jonka pesimisalue tunnetaan Linnanmaan alueelta. Töyhtötiainen ja hömötiainen ovat riippuvaisia lahopuusta elinympäristössään, kuten linnustoselvityksessä kuvataan. Paikkalintuina nämä lajit myös tarvitsevat laajan metsäisen reviirin selvitäkseen vuoden ympäri elinpiirillään. Syitä lajien uhanalaistumiskehityksen takana ovat esimerkiksi lahopuiden vähentyminen ja metsien pirstaloituminen.

PPLY on tyytyväinen, että rantametsää on kaavaluonnoksessa jätetty viheralueeksi, niin luonnon monimuotoisuuden, viheryhteyksien säilyttämisen, kuin virkistyskäytön näkökulmasta. Olemme kuitenkin huolissamme, koska suunnitelmien myötä monimuotoisia metsänosia olisi myös jäämässä erilaisten rakentamis- ja käyttöpaineiden jalkoihin. Alueen luonnontilaisen metsän määrä olisi siten vähenemässä, heikentäen uhanlaisten metsälajien elinympäristöä.

Suunnitelmissa jäljelle jäävät metsät on merkitty yleiseksi puistoalueeksi ja tarkoitus on kehittää aluetta parantaen virkistysreittejä, säilyttäen olemassa olevaa puustoa ja tuoden julkisia toimintoja virkistysreitin yhteyteen. Alueelle olisi tulossa hulevesirakenteita, niitty, sekä näkymiä järvelle niille sopivissa ja harvemmissa paikoissa. Osa alueesta olisi jäämässä luonnontilaiseksi. On vaikeaa nähdä, etteikö jo valmiiksi kapea luonnontilainen metsäalue tulisi muuttumaan merkittävästi tämän kehityksen myötä. Suunnitelmissa ei oteta kantaa siihen, minkä verran luonnontilaista

metsää alueelle olisi jäämässä. Rakentamiselta säästyvän luonnontilaisen metsän ja rannan säilyminen on turvattava kaavamerkinnöin (esim. luontokohde tai luonnontilaisena pidettävä alue).

Kuivasjärven ranta-alue on myös tärkeä viheralueverkoston osa. Tämä näkökulma jäi uusimmasta luontoselvityksestä puuttumaan, mutta asia on hyvin esitetty VILMO-suunnitelmassa. Tapionrannan rantametsä osana Oulun sisemmän viherkehän rajaa toimii viheryhteytenä mahdollistaen eliölajien siirtymistä ja tukien biodiversiteettiä laajemmin. Toimiakseen tulisi viheryhteyksien olla yhtenäisiä ja niitä tulisikin tarvittaessa myös vahvistaa. Tapionrannan suunnittelualueen tapauksessa rakennettavan asuinalueen vierellä olisi mahdollista säilyttää poikkeuksellisen arvokas viherverkoston osa. Yhteyttä olisi mahdollista jatkossa vahvistaa Kuivasjärveltä kohti Pyykösjärven-Kalimenojan viherkiilaa ja laajempia metsäalueita. Linnanmaan länsiosien metsissä vielä tavattavan vaarantuneeksi luokiteltavan pyyn kannalta metsäiset yhteydet ovat erittäin tärkeitä.

On tärkeää että täydennysrakentamista tehdään kestävästi uhanalaisten lajien elinympäristöjä heikentämättä. Tapionrannan tapauksessa on huomioitava alueella esiintyvän luonnontilaisen metsäympäristön merkitys uhanalaiselle metsälajistolle. PPLY katsoo, että säilytettävä rantametsävyöhyke olisi tärkeää pyrkiä pitämään kokonaisuudessaan luonnontilaisena ja mahdollisimman laajana, jotta näillä lajeilla olisi mahdollisuuksia elää alueella jatkossakin. Yhdyskuntalautakunnan toimintasuunnitelman sitovan kirjauksen mukaan uhanalaisten lajien elinympäristöjä ei hävitetä tai heikennetä, ellei se ole yleisen edun kannalta tarpeen. Silloinkin luontoarvojen menetykset tulee pyrkiä kompensoimaan.

Tapionrannassa luontoon kohdistuva heikentyminen kohdistuu samankaltaiseen metsäelinympäristöön ja samoihin uhanalaisiin lajeihin kuin mm. Raja-Taskilan ja Hiukkavaaran Jääkärinkankaan asemakaavoittamisessa. Uhanalaisten lajien ja pohjoisen luonnon katoamista Oulusta ei voida pysäyttää ilman ekologista kompensatiota. Oulun kaupungin tuleekin viipymättä käynnistää suunnitelmat kompensatioiden toteuttamiseksi esimerkiksi osana uuden Luonnonsuojelulain mukaista ekologisten kompensatioiden pilotointia.

Seija Rannikko
PPLY:n puheenjohtaja

Petri Haapala
PPLY:n suojelutoimikunnan puheenjohtaja